

Cauza C-716/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

27 noiembrie 2023

Instanța de trimitere:

Vilniaus apygardos teismas (Lituania)

Data deciziei de trimitere:

31 octombrie 2023

Recurentă-reclamantă:

„Skycop.com” UAB

Intimată-pârâtă:

Ryanair DAC

Obiectul procedurii principale

Dreptul la compensație al pasagerilor care au refuzat îmbarcarea pentru un zbor cu o întârziere de cel puțin cinci ore și care, prin urmare, nu au ajuns la destinația finală.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea articolului 6 alineatul (1) punctul (iii) din Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91 (denumit în continuare „Regulamentul nr. 261/2004”) coroborat cu articolul 8 alineatul (1) litera (a) și cu articolul 7 din acesta.

Articolul 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Întrebările preliminare

1. Articolul 6 alineatul (1) punctul (iii) din Regulamentul nr. 261/2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91 coroborat cu articolul 8 alineatul (1) litera (a) din același regulament trebuie interpretat în sensul că pasagerii care au refuzat să se îmbarce pentru un zbor care a avut o întârziere de cel puțin cinci ore și pentru care acest zbor nu mai era util au dreptul la compensația prevăzută la articolul 7 din acest regulament?

2. În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, care sunt condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca un astfel de pasager să aibă dreptul la compensație în temeiul articolului 7 din Regulamentul nr. 261/2004 sau un astfel de pasager are dreptul la compensație indiferent de motivul pentru care pasagerul a refuzat să se îmbarce pentru un zbor care a avut o întârziere de cel puțin cinci ore?

Dispozițiile dreptului Uniunii și jurisprudența invocate

Regulamentul nr. 261/2004, considerentele (1) și (2), precum și articolele 1, 2 și 5-9.

Comunicarea Comisiei – Orientări interpretative referitoare la Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și la Regulamentul (CE) nr. 2027/97 al Consiliului privind răspunderea operatorilor de transport aerian în caz de accidente, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 889/2002 al Parlamentului European și al Consiliului, punctele 4.2 și 4.4.6.

Hotărârea din 26 februarie 2013, Folkerts (C-11/11, EU:C:2013:106), Hotărârea din 4 septembrie 2014, Germanwings (C-452/13, EU:C:2014:2141), Hotărârea din 19 noiembrie 2009, Sturgeon și alții (cauzele conexate C-402/07 și C-432/07, EU:C:2009:716), Hotărârea din 23 octombrie 2012, Nelson și alții (cauzele conexate C-581/10 și C-629/10, EU:C:2012:657).

Prezentare pe scurt a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Pasagerii A. K., A. Š., A. V., G. S., L. K., M. V., P. K., P. Š., G. Š., A. Š., T. Š., R. R., Ž. M., A. B., P. N. și U. M. au achiziționat bilete pentru zborul Vilnius-Milano (Bergamo) din 30 martie 2022, operat de transportatorul aerian Ryanair DAC; distanța parcursă pentru efectuarea acestui zbor (VNO-BGY) este de 1 532,76 km.
- 2 Ora programată pentru plecarea din Vilnius era 19.50, iar ora de sosire la Milano (Bergamo) era 21.25. Zborul a fost întârziat. În fapt, zborul a plecat în ziua

următoare la ora 2.53 (adică cu 7 ore și 3 minute mai târziu decât era prevăzut) și a ajuns la destinația finală la ora 4.40 (adică cu 7 ore și 15 minute mai târziu decât era prevăzut). Operatorul de transport aerian nu a menționat nicio împrejurare excepțională.

- 3 O parte dintre pasagerii enumerați la punctul 1 de mai sus (8 persoane) au luat zborul întârziat și au ajuns la destinația finală. Restul (8 persoane) nu au ajuns la destinația finală: unii dintre aceștia din urmă, după ce au așteptat mult timp și au fost informați că zborul lor a fost întârziat și că nu era clar dacă urma să se mai efectueze, nu s-au prezentat la poarta de îmbarcare, în timp ce alții, după o așteptare de câteva ore, au decis să nu se mai îmbarce pentru acest zbor și și-au anulat înregistrarea.
- 4 „Skycop.com” UAB a încheiat contracte de cesiune cu toți pasagerii enumerați la punctul 1 de mai sus, al căror zbor a fost întârziat, în temeiul căruia aceștia i-au cedat dreptul de a solicita compensația care li se cuvenea în temeiul Regulamentului nr. 261/2004.
- 5 În cursul procedurii în fața instanței de prim grad de jurisdicție, „Skycop.com” UAB și Ryanair DAC au încheiat un acord amiabil privind compensația pentru cei opt pasageri care au ajuns la destinația finală.
- 6 Instanța de prim grad de jurisdicție a respins acțiunea formulată de „Skycop.com” UAB cu privire la compensația pentru cei opt pasageri care nu au ajuns la destinația finală. Raționamentul instanței de prim grad de jurisdicție este că Regulamentul nr. 261/2004 nu prevede în mod expres că pasagerii zborurilor întârziate, la fel ca pasagerii zborurilor anulate, au dreptul la compensația prevăzută la articolul 7 din acest regulament. Instanța de prim grad de jurisdicție a arătat că, deși dreptul pasagerilor la compensație în caz de întârziere a zborurilor este recunoscut în jurisprudența Curții, în special în Hotărârea din 19 noiembrie 2009, Sturgeon și alții, această compensație este datorată cu condiția ca pasagerii să ajungă la destinația finală cu cel puțin trei ore mai târziu decât era prevăzut. Potrivit instanței de prim grad, pasagerii care, după ce au fost informați cu privire la o întârziere de cel puțin cinci ore, au decis să își exercite dreptul de a refuza îmbarcarea și de a solicita rambursarea prețului biletului nu sunt comparabili cu pasagerii care au petrecut o perioadă considerabilă așteptând să se îmbarce pentru zborul respectiv și care, după îmbarcare, au ajuns la destinația finală.
- 7 „Skycop.com” UAB a formulat apel împotriva hotărârii instanței de prim grad, solicitând anularea hotărârii atacate și adoptarea unei noi decizii de admitere a acțiunii; de asemenea, aceasta a solicitat sesizarea Curții în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare.

Argumentele esențiale ale părților din procedura principală

- 8 „Skycop.com” UAB susține că pasagerii ale căror zboruri au avut o întârziere mai mare de cinci ore și pentru care zborurile nu mai prezintă nicio utilitate sunt

comparabili cu pasagerii ale căror zboruri au fost anulate și, prin urmare, trebuie să fie compensați pentru timpul pierdut, chiar dacă nu au ajuns la destinația finală (au decis să nu se îmbarce pentru zborul spre respectiva destinație).

- 9 Ryanair DAC susține că pasagerii care au renunțat la călătorie după o întârziere a zborului și care nu au ajuns la destinația finală nu au dreptul la compensație, întrucât un astfel de drept nu este prevăzut în mod expres în Regulamentul nr. 261/2004 sau în jurisprudența Curții.

Prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare

- 10 Necesitatea ca instanța de trimitere să sesizeze Curtea se întemeiază pe faptul că răspunsul la întrebările preliminare va permite să se stabilească dacă, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 261/2004, pasagerii în cauză, și anume pasagerii al căror zbor a avut o întârziere de cel puțin cinci ore [articolul 6 alineatul (1) punctul (iii)] și care au refuzat în cele din urmă să se îmbarce pentru acest zbor (nu au ajuns la destinația finală), au nu numai dreptul la rambursarea prețului biletului lor [articolul 8 alineatul (1) litera (a)], ci și dreptul la compensația prevăzută la articolul 7 din regulamentul menționat, la fel ca pasagerii care s-au îmbarcat în cele din urmă pentru zbor și au ajuns la destinația finală.
- 11 Instanța de trimitere arată că situația în discuție în litigiul principal nu este abordată în mod expres în Regulamentul nr. 261/2004, iar jurisprudența Curții nu a adus vreo precizare în această privință [se face trimitere la Hotărârea Sturgeon și alții (C-402/07 și C-432/07), punctele 31, 60 și 61, la Hotărârea Nelson și alții (C-581/10 și C-629/10), punctele 34 și 40, la Hotărârea Folkerts (C-11/11), punctele 30, 32, 33, 36, 37 și 47, precum și la Hotărârea Germanwings (C-452/13)].
- 12 Instanța de trimitere arată că, în cauzele cu privire la care Curtea s-a pronunțat, respectiv cauza Sturgeon și alții (C-402/07 și C-432/07) și cauza Nelson și alții (C-581/10 și C-629/10), deși situația în cauză implica și o întârziere de peste cinci ore la plecare, pasagerii s-au îmbarcat totuși pentru zborul respectiv și au ajuns la destinația finală. Având în vedere această împrejurare și faptul că pasagerii au ajuns la destinația finală cu trei ore mai târziu decât ora prevăzută, s-a concluzionat că acești pasageri au dreptul la compensație în temeiul articolului 7 din Regulamentul nr. 261/2004 în același mod ca pasagerii al căror zbor a fost anulat [articolul 5 alineatul (1) litera (c) punctul (iii) din acest regulament]. În cauzele Folkerts (C-11/11) și Germanwings (C-452/13), compensația este de asemenea legată de faptul că pasagerii au ajuns la destinația finală cu cel puțin trei ore mai târziu decât era prevăzut.
- 13 Situația din litigiul principal este diferită și se ridică problema dacă pasagerii au dreptul la compensație în temeiul articolului 7 din Regulamentul nr. 261/2004 și în cazul în care întârzierea zborului lor atinge pragurile prevăzute la articolul 6 din Regulamentul nr. 261/2004 (în speță, întârzierea la plecare a fost mai mare de

cinci ore), însă pasagerii au renunțat la călătorie și nu au ajuns deloc la destinația finală.

DOCUMENT DE LUCRU